

Forfatter: Drachman, Holger Henrik Herholdt

Titel: BREV TIL: Hegel, Frederik Vilhelm FRA: Drachman, Holger Henrik Herholdt (1884-10-12)

Citation: Drachman, Holger Henrik Herholdt: "BREV TIL: Hegel, Frederik Vilhelm FRA: Drachman, Holger Henrik Herholdt (1884-10-12)", i *Frederik V. Hegel - Et mindeskrift (2. bind)*, FR. Bagges Kgl. Hof-Bogtrykkeri, s. 264. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001652518-000-shoot-L0016525180000164.pdf> (tilgået 16. maj 2024)

Anvendt udgave: Frederik V. Hegel - Et mindeskrift (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

*Giselastrasse 5. Wien.
Søndag 12. Okt. 84.*

Kære Justitsraad Hegel.

Det falder mig idag ind, at mit Brev fra igaar dog muligvis har været lidt for — ja hvad skal jeg kalde det — »nervøst« er et saa kedeligt Ord, men ligemeget, jeg vilde blot nødig misforstaas, og derfor skriver jeg igen idag.

De maa jo erindre, at jeg, følsom og modtagelig som Digter, lider under den Svækkelse og Splittelse, som overgaar mit Land og som jeg er afmægtig overfor, fordi det næsten er en Umulighed at tage sit »Parti« i denne Strid, og fordi jeg allerede føler, hvad det koster at staa alene mellem alle »Partierne«. Jo flere disse bliver derhjemme; jo hadefuldere deres Sprog bliver imod hverandre, desto mere ondt gør det at se derpaa og desto flere Knubs falder der af til den, der vover det allervoveligste derhjemme: at staa alene med sit

s. 265 Senere Billede.

Holger Drachmann i sit Arbejdsværrelse.

s. 266s. 267stille Haab og hverken lade sig true, lokke eller overbevise til at tone en Partifarve. At den Ensomme til Slutning alligevel vinder, derom nærer jeg ingen Tvivl; men naar Stridens Bølger gaar særlig højt, som nu derhjemme, saa maa den Ensomme anvende overordenlige Kræfter blot til at staa imod Strømmen med. Ja, jeg kan sige, at jeg i disse Tider forbruger ligesaa megen aandelig Styrke, som der hører til at skrive flere Bøger. Og sligt virker omsider paa Nerverne og gør at de krymper sig ved Smaauheld og Smaasorger, hvor de maaske ellers vilde være faste og solide, naar Tilstanden i det hele og store var lykkelig.

Det vilde da ogsaa være at fornægte Sandheden, hvis jeg paastod at Uheldet med mit lille Stykke ikke havde indvirket paa mig. Ikke fordi min Forfængelighed saares. Aa, jeg er slet ikke saa forfængelig, som man tror, og jeg véd desuden selv ganske godt, baade hvad der er dramatisk svagt i den lille Situation men tillige hvad der er ægte og fint følt i denne lille Idyl fra et lykkeligt Ophold paa et skønt og fredeligt Sted i Genueserbugtens inderste Krog. Nej, jeg saares, fordi jeg paa Forhaand føler, hvorledes Modstandere og Misundere naturligvis gnider sig i Hænderne og haaner mig over mit Tab. Og i samme Øjeblik som jeg indrømmer mig selv, at disse Mennesker i Forvejen have faaet min Haand tungt at føle og at de kun »slaar« som Gengæld for sidst, og samtidig med at min Overlegenhed og min gode Tro til min Sag rejser sig imod dem og ser bort over deres Hoveder, saa sniger der sig en lille hemmelig Djævel ind i mit Øre og hvisker til mig: De fine, de skønne, de idyllisk-rolige Situationers Tid er forbi, min Ven! Vi lever i Peberets, Saltets og Eddikens Tid, min Ven, og paa dette Omraade er dine Modstandere bedre rustede end Du! Altsaa, hvis Du vil sejre, saa maa Du levere Slaget udi Peber, Salt og Eddike — men ikke i Solnedgangsskær og Orangeduft!

Og da kommer en Tilbøjelighed hos mig, som jeg indrømmer altid ligger slumrende i mit bløde Sind, dybt under min sunde Styrke og min Hidsighed til at gaa paa — og denne Tilbøjelighed tilskynder mig til at overlade baade Gudsfornægttere og Fædrelandsfornægttere, Tvivlere og Spottere, klamme og beregnende Mennesker Valpladsen og trække mig tilbage indenfor et tarveligt, hjemmesiddende Liv i Kreds med mine Kæreste, uden den Sindsoprivelse der nødvendigvis følger med at holde Stillingen som No. 1.

s. 268Thi det koster baade Penge og Kræfter, at holde sig i forreste Række, stedse at sørge for at modtage nye Indtryk, at holde sin Ryg rank, sit Hjærte frit for Smaalighed, sit Sind aabent, sin Begejstring klar og brændende.

Nuvel, kære Ven, jeg bekender mine Svagheder, mine svage Øjeblikke. Men saasandt som jeg har Ungdom og Sundhed og Mandsmod endnu, saa overvinder jeg disse Øjeblikke og siger til mig selv: Jo, Du er den Første! bliv paa din Post og slaa et Slag for »gamle Danmark!«

Det skal ogsaa ske. Men da maa heller ikke min prøvede Ven Fr. Hegel vægre sig ved at tage sin Del med af Kampen. De maa være seje, udholdende, stole paa min gode Stjerne, som jeg selv stoler paa den. Hvis vi to holder sammen, baade naar det gaar med og naar det gaar imod, saa skal jeg erobre den sidste Del af Skansen — den dramatiske Del, der endnu staar aaben derhjemme. Det kan De bande paa!

Og ligesom jeg nedskriver disse Ord, saa bringer Postbudet mig Brev fra Instruktør William Bloch. Det Brev gjorde godt! Tjen mig i, kære Ven, gaa til ham og bring ham min hjærtelige Tak for saa gode Ord i et nedslaaet Øjeblik. Han er en sandhedskærlig og brav Mand; han viser mig hvorledes alle ved Theatret, fra Chefen og hele Skalaen igennem, har Tiltro og Tillid til mig, og han mener ovenikøbet at det vil gaa med »Arenzano« som med »Strandby Folk« — først er Folk lidt skuffede, og saa kommer Stykket i det mindste til den Ret, som det kan gøre Fordring paa; det »spiller sig op« med andre Ord.

Samtidig bringer han mig gamle Phisters Tak i varme Ord for det Parti i min »Holberg-Kantate«, som er tillagt ham. Emil og Olaf skal ligeledes hver have sit Deklamationsnummer; Joh. Svendsen er meget tilfreds med Teksten, hans Musik bliver naturligvis imponerende — kort sagt, man lover sig af Kantaten et saa stateligt og

Drachman, Holger Henrik Herholdt, *Frederik V. Hegel - Et mindeskrift (2. bind)*,

alsidigt Udtryk for den store Mesters Kultur, som det netop laa i min Hensigt at frembringe.

Ja, gamle Ven, jeg kan dog endnu!

Det vil imidlertid være umuligt at bringe »Strengte Herrer« frem før Festen. Jeg indser det, og jeg bøjer mig. Men saa rejser jeg heller ikke hjem før hen imod den Tid, da Alt er til Rede til den store Højtidelighed. Imorgen tager jeg ud i en Landsby her i Nærheden og søger en Lejlighed til Emmy og Børnene, Emmy er svært medtaget; ikke egentlig syg, s. 269 men alle Kræfter er gaaet tabt; de maa vindes tilbage ved absolut Ro. Lægen erklærer det for absolut Forrykthed at tænke paa en Hjemrejse før om et Par Maaneder tidligst. Nu vel; jeg venter, vi venter alle; saa maa De ogsaa vente, kære Justitsraad. Imidlertid har jeg skaffet mig en hel Stabel Bøger om den græske Oldtids Storhedsperiode — og Dekadence. Derude i Landsbyen kaster jeg mig over disse Studier. Fingrene klør allerede paa mig, Hjærtet bølger, alle de hemmelige Kilder i Digterens Sind begynder at aabne sig — ja, warte, warte nur! es wird was ausserordentliches darauss kommen!

Jeg maa selv se en Korrektur af den omarbejdede »Der var engang« — det er nødvendigt for at jeg kan faa Slutningen rigtig god og Oversigt over Helheden.

Og nu: et solidt og varmt Haandtryk til Dem og Jakob. Omfavn Fru Julie — det vil sige, saadan i al Beskedenhed; kys de mindste Børn; og modtag sluttelig fra Emmy saavel som fra Ungerne (mærkværdig artige!) de kærligste Hilsener

Deres meget hengivne
Holger Drachmann.

NB. Adressen er uforandret den samme i disse 14 Dage. Saa længe har vi lejet her i Giselastrasse (indtil d. iste Novb.)

Jeg faar vel nok et Par Exemplarer af »Arenzano« sendt hertil. Den er, Fanden skal tage mig alligevel en køn lille Ting. Tænk, om den kunde være spillet af de samme Kunstnere, i et lille Rum og for et modtageligt Publikum! Men det kan jo maaske komme engang.

Naa, nu nok herom! Leve gamle Danmark!! Heri ligger dog det Hele.